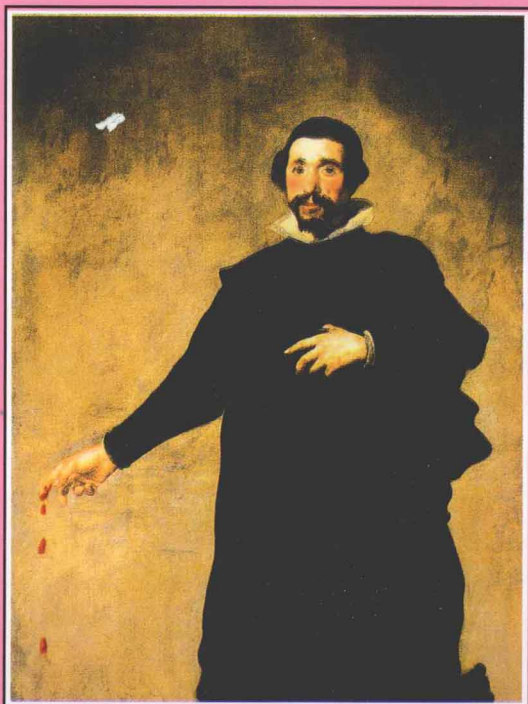

خامپاپىئون

چېخوف [روسىيە]

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى

چەت ئەل نادىر ئەدەبىي ئەسەرلىرىدىن تاللانما

خامپېئون

چېخوف [رۇسىيە]

تەرجىمە قىلغۇچى: ئېلىنىياز ئېلى

رىياتى

شىن

图书在版编目 (C I P) 数据

变色龙/(俄罗斯)契诃夫著;孙新平改编;艾力尼亚孜·艾力译. —乌鲁木齐:新疆美术摄影出版社, 2006. 5

ISBN 7-80658-908-2

I. 变... II. ①契... ②孙... ③艾... III. 中篇小说—俄罗斯—近代—缩写本—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. I512.44

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 037987 号

بۇ كىتاب جۇڭگو بالىلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتىنىڭ 2000 - يىلى 12 - ئاي 1 - نەشرى 1 - باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

چەت ئەل نادىر ئەدەبىي ئەسەرلىرىدىن تاللانما

خامېلىئون

شىنجاڭ گۈزەل سەنئەت - فوتو سۈرەت نەشرىياتى نەشر قىلدى

شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقاتتى

شىنجاڭ مورتوم (MORTOM) مەتبەئەچىلىك چەكلىك

شىركىتىدە بەت ياسالدى

شىنجاڭ شىنخۇا باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى

2006 - يىلى 5 - ئاي 1 - نەشرى، 2006 - يىلى 5 - ئاي 1 - بېسىلىشى

فورماتى: 787 × 970mm 1/32؛ باسما تاۋىقى: 6

ISBN 7-80658-908-2

باھاسى: 7.50 يۈەن

本书根据中国少年儿童出版社 2000 年 12 月第 1 版第 1 次
印刷版本翻译出版。

责任编辑: 吐尔洪江·苏里坦

美术编辑: 阿扎提·巴拉提
叶尔江·铁流

责任校对: 海来提·阿比提
艾比布拉·艾力

审 订: 亚森·吾不力哈斯木

世界经典文学作品赏析

变色龙 (维文)

艾力尼亚孜·艾力 译

新疆美术摄影出版社出版

新疆新华书店发行

新疆漠尔通(MORTOM)印刷有限责任公司制版

新疆新华印刷厂印刷

2006 年 5 月第 1 版 2006 年 5 月第 1 次印刷

开本: 787×970 毫米 1/32 印张: 6

ISBN 7-80658-908-2

定价: 7.50 元

如遇质量问题请与新疆美术摄影出版社出版科联系

电话: 0991-4521461

ئاپتونىڭ قىسقىچە تەرجىمىھالى

چېخوف (1860 — 1904) رۇسىيە يازغۇچىسى، دراما-
تورگى. ئۇ 1860 - يىل 1 - ئاينىڭ 29 - كۈنى روستوۋ
ئۆلكىسىنىڭ تاگانروگ شەھىرىدە تۇغۇلغان بولۇپ، بو-
ۋىسى ئازاد قىلىنغان يانچى، دادىسى مىلچىمالار دۈكد-
نىنىڭ خوجايىنى ئىدى. 1876 - يىلى ۋەيران بولۇپ،
ئائىلىسى بويىچە موسكۋاغا كۆچۈپ بېرىپ ئولتۇراقلىد-
شپ قالغان. ئۇنىڭ بالىلىق چاغلىرىدىكى تۇرمۇشى
ئىنتايىن نامرات بولغاچقا، ئائىلە ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ
تاپقان پۇلغا تايىنىپ تۇرمۇشنى قامدىغان ۋە ئوقۇ-
شنى داۋاملاشتۇرغان. 1884 - يىلى موسكۋا ئۇنىۋېرسى-
تېتىنىڭ تېببىي فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرۈپ دوختۇر بول-
غان، شۇنىڭدەك جەمئىيەتتىكىلەر ۋە خەلق بىلەن قويۇق
ئارىلىشىپ ئۆزىنىڭ تۇرمۇش تەجرىبىلىرىنى بېيىتىپ،
كېيىنكى ئىجادىيىتى ئۈچۈن بىرىنچى قول ماتېرىيال
توپلىغان.

چېخوف ئۇنىۋېرسىتېتتا ئوقۇۋاتقان چېغىدىلا يې-
زىقچىلىقنى باشلىغان. ئۇ دەسلەپكى ئىجادىيەتلىرىدە
ئانتونسا چېخونت قاتارلىق تەخەللۇسلىرى بىلەن، ئەينى
زاماندا بىر مەھەل دەۋران سۈرگەن بىر قىسىم يۇمۇر

ژۇرناللىرىغا ئەسەر ئەۋەتكەن. 19 - ئەسىرنىڭ 80 - يىللىرىنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە نۇرغۇن قىزىقارلىق فىلىم يەتۈن ۋە يۇمۇرلۇق ھېكايىلەرنى يازغان، ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئانچە قىممىتى يوق كۈلدۈرگىلەر بولسىمۇ، لېكىن بىر قىسمى خېلى مۇنەۋۋەر ئەسەرلەر ئىدى. ئۇ رۇسىيە ئەدەبىياتىنىڭ مىللەتپەرۋەرلىك ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ئەينى چاغدىكى جەمئىيەتتىكى رەزىل خاھىشلارنى پاش قىلغان، مەسىلەن، «مىخ ئۈستىدە»، «بىر ئەمەلدارنىڭ ئۆلۈمى» ۋە «غالىبلارنىڭ غەلبىسى» (1883 - يىل) قاتارلىق ئەسەرلىرىدە تىز پۈكۈپ، خۇشامەتچىلىك قىلىدىغان بىر تۆۋەن دەرىجىلىك ئەمەلدارنى تەسۋىرلەپ بەرگەن؛ «خامپېئون» (1884 - يىل) دېگەن ئەسىرىدە شامالغا قاراپ ئىش كۆرىدىغان بىر غالىپنىڭ ئوبرازىنى ياراتقان؛ «لېيتېنانت پلېشېيېۋ» ناملىق ئەسىرىدە مۇستەبىت تۈزۈمنى ھىمايە قىلغۇچىنىڭ ئوبرازىنى سۈرەتلەپ بەرگەن. لېكىن چېخوف تىرىكچىلىك قىلىش زۆرۈرىيىتى ۋە تەجرىبىسىزلىك تۈپەيلىدىن، دەسلەپكى مەزگىللەردە تېز يېزىش ۋە كۆپ يېزىشقا بېرىلىپ كەتكەن.

داڭلىق يازغۇچى گرىگورىۋىچ 1886 - يىلى 3 - ئايدا چېخوفقا خەت يېزىپ، ئۆزىنىڭ تالانتىغا ھۆرمەت قىلىشنى تەلەپ قىلغان. چېخوف بۇنىڭدىن زور ئىلھام ئېلىپ، ئىجادىيەتكە ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىشقا

باشلىغان. 1886 - يىلى يازغان «ۋەنكا»، «ھەسرەت» ۋە 1888 - يىلى يازغان «ئۇيقۇسى كېلەتتى» قاتارلىق ئەسەرلىرىدە ئۆزىنىڭ ئەمگەكچى خەلقنىڭ ئازاب - ئوقۇ - بەتلەرگە بولغان چوڭقۇر ھېسداشلىقىنى ئىپادىلىگەن. 1888 - يىلى يېزىپ پۈتتۈرگەن «يايلاق» ناملىق پوۋېس - تىدا ۋەتەننىڭ تەبىئىي مەنزىرىسىنى تەسۋىرلىگەن ۋە مەدھىيىلىگەن، دېھقانلارنىڭ تەقدىرى ئۈستىدە باش قا - تۇرغان، خەلقنىڭ بەختلىك تۇرمۇشىغا بولغان ئىنتى - لمىشىنى ئىپادىلىگەن. «ئات قويۇلغان كۈن» (1888 - يىل) ۋە «كىنەز خانىم» (1889 - يىل) قاتارلىق ئەسەر - لىرىدە ساختىپەزلىك، شۆھرەتپەرەسلىك ۋە چاكىنىلىق قاتارلىق ناچار ئادەتلەرنى ئېچىپ تاشلىغان. چېخوف بۇ ئەسەرلىرىنىڭ ئىدىيىۋى مەزمۇنى ۋە بەدىئىي ماھارىتى قاتارلىق جەھەتلەردە روشەن ھالدا ئالغا ئىلگىرىلىگەن، لېكىن ئۇششاق بۇرژۇئازىيە مۇھىتىنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىغان چېخوف بۇ ۋاقىتتا سىياسىيغا قىزىقماي، «ئەركىن سەنئەتكار بولۇشقا، مۇتلەق دەرىجىدە ئەركىن بولۇش» قىلا بېرىلىپ كەتكەن.

چېخوف ئىناۋىتى ۋە ئورنىنىڭ كۈنساين ئۆسۈ - شىگە ئەگىشىپ، ئۆزىنىڭ بىر يازغۇچى بولۇش سۈپىتى بىلەن جەمئىيەت ئالدىدىكى مەسئۇلىيىتىنى تونۇپ يەت - كەن. 1890 - يىلى ساخالىن ئارىلىغا قىلغان سەپىرى ئۇنىڭ كىشىلىك تۇرمۇشىدىكى مۇھىم بىر نامايەندە

بولغان. ساخالن ئارىلى جىنايەتچىلەرنى پالايدىغان جاي ئىدى، ساخالن ئارىلىدىكى دوزاخ كەبى ئېچىنىشلىق كۆرۈنۈشلەر بۇ يەرگە تەكشۈرۈشكە كەلگەن يازغۇچىدا ئۆچمەس تەسىراتلارنى قالدۇرغان. چېخوف ساخالن ئارىلىدىن قايتىپ كېلىپلا، ئەسەرلىرىدە جەمئىيەتنى تەنقىد قىلىش سالمىقىنى روشەن ھالدا ئاشۇرغان. «6- بىمارلار ياتىقى» (1892- يىل) ناملىق پوۋېست دەل ئاشۇنداق ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە ئەسەرلەرنىڭ بىرى ھېسابلىنىدۇ. شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئۇنىڭ ئىجادىيىتى يۇقىرى پەللىگە چىققان. ئۇنىڭ ئىجادىيىتىدىكى رېئاللىق مەزمۇنلارنىڭ ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىدىغان شىخا ئەگىشىپ، ئۇنىڭ دېموكراتىزىملىق ئىدىيىسىمۇ بارا-بارا روشەنلەشكەن. بولۇپمۇ گوركى بىلەن بولغان ئالاقىسىنىڭ ئۇنىڭغا بولغان تەسىرى ئىنتايىن زور بولغان. بۇ مەزگىللەردە ئۇنىڭ دېموكراتىزىملىق، ۋەتەن پەرۋەرلىك ۋە ئۈمىدۋارلىق روھى كۆرۈنەرلىك ھالدا كۈچەيگەن. ئۇ ھاياتىنىڭ ئاخىرلىرىدا رۇسىيە غايەت زور ئىجتىمائىي ئۆزگىرىشنىڭ يېتىپ كېلىۋاتقانلىقىنى ھېس قىلغان ھەمدە بۇنداق ئۆزگىرىشنى قارشى ئالمايدىغانلىقىنى ئىپادىلىگەن. ئۇ ئۆزىنىڭ ئاخىرقى بىر ئەسىرى «گىلاسلىق باغ» دا، ياش رۇسىيىنىڭ «خەير-خوش، كونا تۇرمۇش»، «ياخشىمۇسىز، يېڭى تۇرمۇش» دېگەن ساداسىنى ياڭراتقان. چېخوف 1904- يىل 7-

ئاينىڭ 15 - كۈنى گېرمانىيىدە كېسەل سەۋەبى بىلەن ئالەمدىن ئۆتكەن.

چېخوف 20 نەچچە يىللىق ئىجادىيەت پائالىيىتىدە 400 پارچىدىن كۆپرەك پوۋېست، ھېكايە، 10 نەچچە سەھنە ئەسىرى يازغان. رۇسىيىنىڭ 19 - ئەسىرىنىڭ ئاخىرىدىكى ئەڭ ئاخىرقى بىر مەشھۇر رېئالىزمچى ئەدەبىيات پېشقاسى بولۇش سۈپىتى بىلەن، ئۇ «كىچىك شەخس» لىرىنىڭ تەقدىرىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلگەن، چار پادىشاھ تۈزۈمىنىڭ زالىم ۋە ساختىلىقىنى رەھىمسىزلەرچە پاش قىلىپ، خەلقئارادا ئاجايىپ شۆھرەت تاپقان. ئۇنىڭ ئەسەرلىرى ياۋروپا، ئامېرىكىلاردىكى نۇرغۇن دۆلەتلەردە كەڭ تەسىرگە ئىگە. ئۇ ئادەتتىكى كۈندىلىك تۇرمۇش كارتىنىلىرىنى يۈلۈپ ئېلىپ، كامالەتكە يەتكەن بەدىئىي ئۇسلۇبى بىلەن، تۇرمۇش ۋە پېرسوناژلارنى ھەقىقىي رەۋىشتە سۈرەتلەپ بەرگەن، مۇھىم ئىجتىمائىي مەزمۇنلارنى چاندۇرماستىن ئىپادىلەپ بېرىپ، ئۇسلۇبى ئۆزگىچە، يىغىنچاق ۋە مەزمۇنلۇق، بەدىئىي جەھەتتە كامالەتكە يەتكەن بىر خىل لىرىك پىسخىك ھېكايىلەرنى ئىجاد قىلغان. ئۇ فرانسىيە يازغۇچىسى مۇپاسسان، ئامېرىكا يازغۇچىسى ئوھېنرېلار بىلەن بىرگە دۇنيادىكى ئۈچ ئۇلۇغ ھېكايە ئۈستىسى دەپ نام ئالغان. ئۇ ئۆز نۆۋىتىدە يەنە ئۇلۇغ دراما ئۈستىسى. ئۇنىڭ «ۋانىيە تاغا»، «ئۈچ ئىگىچە - سىڭىل» قاتارلىق دراما

ئەسەرلىرىدە، ئۇنىڭ ھېكايىلىرىگە ئوخشاشلا كۆرۈنۈشتە ئاجايىپ - غارايىپ جايلار يوق بولۇپ، كۆپىنچە ئاددىي تۇرمۇش ۋەقەلىكلىرى سۆزلەنسۇ، ئەمما كۆڭۈل قو- يۇپ تەپسىلىي ئوقۇپ كۆرىدىغان بولساق، ئۇلارغا چوڭقۇر مەنىلىك ئىدىيىلەر سىڭدۈرۈلگەن، پېرسوناژلارنىڭ دە- ئالوگلىرىغا مول، يوشۇرۇن مەنالىق كۆزقاراشلار يوشۇ- رۇنغان بولۇپ، بىر خىل شېئىرىي گۈزەللىك ۋە لىرىك ئۇسلۇبقا ئىگە.

مۇندەرىجە

1. خامېلېئون 1
2. بىر ئەمەلدارنىڭ ئۆلۈمى 14
3. يايلاق 21
- ئەسلىي ئەسەر ئۈستىدە تەھلىل 165

خامېلېئون*

ئۈستىگە يېپيېڭى ھەربىيچە پەلتو كىيگەن ۋە قولىدا كىچىك سومكا تۇتقان چارلاش ساقچى ئوفىتسېر. رى ئوچۇمىلوف بازار ئىچىدىكى مەيداندىن ئۆتۈپ كېتىپ باراتتى. ئۇنىڭ كەينىدىن مۇسادىرە قىلىنغان مېۋىلەر بىلەن لىق تولغان بىر غەلۋىرنى كۆتۈرۈپ قىز. غۇچ چاچلىق چارلاش ساقچىسى ئەگىشىپ كېلىۋاتاتتى. ئەتراپ جىمجىت.... بازار ئىچىدىكى مەيداندا ئىنسۇجىن كۆرۈنمەيتتى.... دۇكان ۋە قاۋاقخانلارنىڭ ئوچۇق قالغان ئىشىكلىرى گويىكى ھاڭقىيىپ قالغان ئوچۇق ئېغىز. لارغا ئوخشاش مۇڭلۇق كۆرۈنەتتى. ئۇلارنىڭ ئالدىدا ھەتتا تىلەمچىلەرمۇ يوق ئىدى.

* خامېلېئون — بىر خىل يەر بېغىرلىغۇچى ھايۋان بولۇپ، ئۇزۇن. لۇقى 25 سانتىمېتىر ئەتراپىدا. ئۇنىڭ تەنچىلىرى دانىچە شەكىلدە بولىدۇ، ھەقىقىي تېرىسىدە كۆپ خىل پىگمېنت ھۈجەيرىلىرى بولغاچقا، خالىغان ۋاقىتتا ئۆزىراپ، قىسقىرايدۇ ۋە رەڭگىنى ئۆزگەرتەلەيدۇ؛ بېشىدا ئۈچ بۇر. جەك شەكىلدە ئۆسمىسى بولىدۇ؛ تىلى ئۇزۇن بولۇپ، ئېغىز سىرتىغا سوزۇپ چىقىرىپ ھاشارات تۇتۇپ يەيدۇ؛ تۆت پۇتى قىسقا، دەرەخكە چىقىشقا ماھىر، قۇيرۇقى ئۇزۇن كېلىدۇ، ئافرىقىنىڭ شىمالى، كىچىك ئاسىيا ۋە ئىسپانىيە قاتارلىق جايلارغا تارقالغان. ئۇ سىياسىي جەھەتتە ئۆزگىرىشكە ماھىر، تېز ئىنقىلابىنىڭ ئالدىدىن ساقىيىلەرگە تەقلىد قىلىنىدۇ.

— مۇھەررىردىن

ئوچۇمىلوفنىڭ قۇلىقىغا تۇيۇقسىزلا:

— ھۇ لالما، سەن تېخى ئادەم چىشلىگۈدەك بول-
دۇڭما؟ بالىلار، ئۇنى قاقۇرۇپ قويماڭلار! بۇ ئاي- بۇ
كۈنلەردە چىشلەشكە رۇخسەت قىلىنمايدۇ! ئۇنى تۇت!
ئا.... ئە.... دېگەن ئاۋازلار ئاڭلاندى.

ئارقىدىنلا ئىتنىڭ قاۋىغان ئاۋازى ئاڭلاندى. ئوچۇ-
مىلوف ئەتراپقا قاراپ، سودىگەر پىچۇگىنىڭ ياغاچ زا-
ۋۇتىدىن بىر كۈچۈكنىڭ بىر پۇتىنى كۆتۈرگىنىچە
ئاقساقلاپ قېچىپ چىقىپ كېتىۋاتقانلىقىنى كۆردى.
كۈچۈك پات- پات ئارقىسىغا قاراپ قوياتتى، ئۇنىڭ
كەينىدىن گۈللۈك كۆڭلەك ۋە ئالدى ئوچۇق جىلتىكە
كېيىۋالغان بىر كىشى قوغلاپ كېلىۋاتاتتى. ئۇ كۈ-
چۈكنى قوغلاپ كېلىۋېتىپ ئۆزىنى ئالدىغا ئاتتى- دە،
كۈچۈكنىڭ كەينى پۇتىنى تۇتۇۋالدى. ئەمدى كۈچۈكنىڭ
قاۋىشى ۋە «قويۇۋەتمە!» دەپ ۋارقىرىغان ئاۋاز ئاڭلاندى.
دۇكاندارلار دۇكانلاردىن يېڭىلا ئۇيقۇدىن ئويغانغاندەك
ئۇيقۇچان كۆزلىرى بىلەن باشلىرىنى چىقىرىشىپ قا-
راشتى ۋە ياغاچ زاۋۇتىنىڭ ئالدىغا بىردەمدىلا خۇددى
يەردىن ئۈنۈپ چىققانداكلا بىرمۇنچە ئادەملەر توپلاندى.
— جانابلىرى، چاتاق چىقىدىغاندەك تۇرامدۇ- نې-
مە؟... — دېدى چارلاش ساقچىسى.

ئوچۇمىلوف سول تەرەپكە بۇرۇلۇپ ئادەملەر ئولاشقان
تەرەپكە قاراپ ماڭدى، ئۇ يۇقىرىدا تەسۋىرلەنگەن

جىلتىكىسىنىڭ تۈگمىلىرى يېشىۋېتىلگەن كىشىنىڭ ياغاچ زاۋۇتى دەۋۋازىسى ئالدىدا ئوڭ قولىنى ئېگىز كۆ- تۈرۈپ، قانغا بويالغان بارمىقىنى كىشىلەرگە كۆرسى- تىۋاتقانلىقىنى كۆردى. ئوچۇمىلوف بۇ كىشىنىڭ زەر- گەر خرىوكنى ئىكەنلىكىنى تونۇدى. ئولتۇرغان كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا غوۋغا چىقارغۇچى ئەيبىكار— ئۇچلۇق تۇمشۇق، سېرىق ئالا كۈچۈك ئالدى پۇتلىرىنى كېرىپ، پۈتكۈل ئەزايى تىترىگەن ھالدا شۈمشىيىپ تۇراتتى. ئۇنىڭ ياشاغغىراپ تۇرغان كۆزلىرىدىن غەم- كىنلىك ۋە قورقۇنۇچ ئالامەتلىرى چىقىپ تۇراتتى. ئوچۇمىلوف ئادەملەرنىڭ ئارىسىغا كىردى — دە:

— سىلەر نېمىشقا بۇ يەرگە يىغىلىۋالدىڭلار؟ سەن نېمىشقا قولۇڭنى كۆتۈرۈپ تۇرىسەن؟... ۋارقىرىغان كىم؟ — دەپ سورىدى.

خرىوكنى قولى بىلەن ئاغزىنى توسۇپ يۆتىلىپ تۇرۇپ سۆزلەشكە باشلىدى:

— جانابلىرى! مەن ھېچكىمگە چېقىلماستىن ئۆز يولۇمغا قاراپ كېتىۋاتاتتىم.... مېتىر مېتىرچ بىلەن ياغاچ توغرۇلۇق پاراڭ قىلىشماقچى ئىدىم، بىر ۋاقىتتا قارىسام، مۇنۇ لالما ھېچنېمىدىن ھېچنېمە يوقلا تۇ- يۇقسىز بارمىقىمغا ئېسىلدى.... مېنى كەچۈرۈڭ، مەن ئىشلەۋاتاتتىم.... مەن قىلىۋاتقان ئىشلار بەك ئىنچىكە ئىشلار ئىدى. ئىتنىڭ ئىگىسى ماڭا ھەسسىلەپ تۆلەم

تۆلەپ بەرمىسە بولمايدۇ، چۈنكى كىم بىلىدۇ، بەلكىم بۇ بارمىقىمنى بىرەر ھەپتىگىچە مىدىرلىتالماسمەن. جانابلىرى، قانۇندىمۇ ھايۋانلارنىڭ زىيان - زەخمىتىگە ئۇچرىغاندا چىداش كېرەك دەپ ئېيتىلغان ئەمەسقۇ؟!... ئەگەر ھەممە كىشىنى بۇنىڭغا ئوخشاش لاللىلار كېلىپ چىشلەۋېرىدىغان بولسا، ئۇ چاغدا بۇ دۇنيادا ھايات كە - چۈرۈشمۇ تەس بولۇپ قالىدۇ....

— ھىم... ياخشى...، — دېدى ئوچۇمىلوف جىددىيە - لىك بىلەن قاشلىرىنى يىمىرگەن ھالدا يۆتىلىپ تۇ - رۇپ، — ياخشى... بۇ كىمنىڭ ئىتى؟ مەن بۇ ئىشنى مۇنداقلا بولدى قىلىۋەتمەيمەن. مەن ئىتلىرىنى كوچىغا قويۇۋەتكەنلەرگە ئۆزۈمنى بىر كۆرسىتىپ قويىمەن. پەرمانلارغا بويسۇنۇشنى خالىمايدىغان مۇنداق ئەپەندىلەر - نىڭ تاناپىنى تارتىپ قويدىغان ۋاقىت يېتىپ كەلدى! ئۇ ئەبلەخلەرگە بىر جەرىمانە قويدىغان بولسام، ئىتلى - رىنى كوچىغا قويۇۋەتكەننىڭ ئاقىۋىتىنىڭ قانداق بو - لىدىغانلىقىنى ئاندىن چۈشىنىدۇ! مەن ئۇلارغا كۆرگۈ - لۈكىنى كۆرسىتىمەن!...

— يىلدىرىن، — دېدى ئوفىتسېر ساقچىغا قا - راپ، — سەن تەكشۈرۈپ بۇ ئىتنىڭ ئىگىسىنى تېپىپ، ماڭا دوكلات ياز! بۇ ئىتنى بولسا دەرھال يوق قىلىش كې - رەك. چاپسان بول! ھەرگىز ئارقىغا سوزما، ئاڭلىدىڭمۇ؟! بۇ بەلكىم بىر غالىجىر ئىت بولسا كېرەك. بۇنى

